

Školitelský posudek na bakalářskou práci Terezy Lexové

Respondentní prostředky španělského gerundia (kontrastivní korpusová analýza)

(Filozofická fakulta JU, České Budějovice 2022, 61 stran)

Tématem bakalářské práce Terezy Lexové je kontrastivní analýza respondentních prostředků španělského gerundia v češtině. Práce je členěna do dvou větších celků. V první části autorka představuje téma v obecné rovině. Zabývá se zejména morfosyntaktickými vlastnostmi gerundia. Autorka se opírá o relevantní literaturu. Vhodně je zařazena monografie Čermák – Nádvorníková (2015), která jako jedna z mála českých publikací nazírá na dané téma v podobné perspektivě, jež nabízí předložená kvalifikační práce. V této souvislosti musím autorku upozornit na chybu ve jméně autorky uvedeného zdroje – viz poznámky pod čarou (Navrátilová). Oceňuji, že autorka selektuje ty gerundiální funkce, u nichž předpokládá nejvyšší vazbu na svůj diplomní úkol (užití gerundia v rámci tzv. polopredikčních klauzí). V závěru teoretické části však postrádám vymezení určité konkrétní hypotézy, jež bude předmětem korpusových analýz v další části. Autorka se rovněž na několika místech dopouští určitých nepřesností, které by bylo třeba vysvětlit.

- Mohla by autorka vyjasnit, jak chápe morfologickou hodnotu jednotek, jimiž je utvářeno gerundium – viz str. 11, kde hovoří jednak o sufixu *-ndo* a také o koncovce *-ando*.
- Mohla by autorka vysvětlit vztah mezi významy, jež vyjadřuje gerundium, a příklady různých typů adverbálních vět na str. 17?
- Prosím rovněž o vysvětlení pojmu slovesné fráze (str. 20), a to zejména ve vztahu k příkladu, jimiž daný koncept ilustruje. A dále také k následujícímu pojmu slovesné perifráze, neboť se domnívám, že oba pojmy jsou nesprávně směřovány. Vzhledem k tomu, že užití gerundia v těchto případech není tématem této práce, nepovažuji případnou formulační nepřesnost za fatální, stačí proto pouze terminologické vymezení obou konceptů u obhajoby.

V praktické části se autorka snaží o kvalitativně-kvantitativní analýzu respondencí španělského gerundia v českých textech. Jako pozitivní hodnotím, že se autorka omezuje jen na některé případy užití gerundia, neaspiruje na všechny výskyty nalezené v korpusu. Za tímto účelem vychází ze sémantiky jednotlivých sloves užitých v gerundiu a svoji pozornost upírá na respondenci gerundia u sloves vyjadřujících pohyb, smyslové vnímání a u tzv. verba dicendi. Tento postup je zajímavý a originální, předpoklad, že sémantika výchozího slovesa může mít vliv na konzistenci překladových respondencí je podnětná. Je škoda, že se v závěrečném vyhodnocení tento aspekt nepodařilo více

reflektovat (viz závěr na str. 56). Mohla by případně při obhajobě doplnit, zda zaznamenala, že by sémantika slovesa měla vliv na ustálenost potenciálních překladových respondencí? Výsledky dílčích kvantitativních analýz jsou metodologicky správně prezentovány a interpretovány.

Přínos práce Terezy Lexové lze vidět v tom, že se autorce podařilo využít znalosti ze španělské morfologie a aplikovat je na kontrastivní výzkum založený na práci s jazykovými korpusy. Pro kontrastivní analýzy mohou být zajímavé výčty sloves, jež čeští překladatelé použili pro překlad jednotlivých analyzovaných sloves.

Několik výhrad mám k formální stránce práce. Upozorňuji na neobvyklé řazení úvodní kapitoly před obsah práce (str. 5–8). Pro příští práce podobného typu bych doporučila lépe propracovat názvy jednotlivých kapitol. Některé jsou definovány velmi lakonicky, eliptické vypouštění některých údajů může vést k nesrozumitelnosti – např. 1.2.1. Pravidelné, 1.5.4. Ve funkci přívlastku apod. Autorce bych dále doporučila zapracovat na stylistickém vylepšení práce – viz např. nadužívání výplňkových slov *tedy*. Na některých stranách (např. 11) se autorce nepodařilo zachovat stejné zarovnání jednotlivých odstavců, část textu na str. 20–21 není zarovnána do bloku. Matoucím dojmem působí nesprávné citování zdroje *Nueva gramática de la lengua española* na str. 15 „*Právě pro posterioritu uvádí nová gramatika španělského jazyka, že [...]*“. Upozorňuji na chybu ve shodě podmětu s přísudkem na str. 35 – *byli přeloženy*.

Závěr: Závěrem konstatuji, že práci **Terezy Lexové** doporučuji k obhajobě. Vzhledem k některým výše uvedeným připomínkám ji hodnotím jako **velmi dobrou** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích, 4. srpna 2022

PhDr. Jana Pešková, Ph.D.